

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна феноменологія

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія/ «Sociology»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20__/20__
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: Соболевська М.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

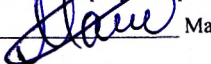
КИЇВ – 2020

Розробник(и):

Злобіна О.Г. - д.соц.н., професор, професор кафедри теорії та історії соціології
Соболєвська М.О. д.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри теорії та історії соціології

 Малес Л.В.

Протокол № 25 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни - надати студентам знання про повсякденність як одну з сфер "життєвого світу", де відбуваються процеси інституалізації та легітимації соціальної реальності. Розкрити суть повсякденності як особливої сфери "життєвого світу", що має складну просторову та темпоральну структуру.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії.*
2. *Вміти працювати з науковою літературою та періоджерелами*
3. *Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії*

3. Анотація навчальної дисципліни:

В курсі досліджується соціологічна традиція, пов'язана з аналізом практик і взаємодій та культурної організації повсякденного життя. Аналізуються теоретичні витоки напрямку, сформовані у суміжних гуманітарних дисциплінах (феноменологічна філософія Е.Гуссерля, історичні праці Ф.Броделя, лінгвістичний аналіз буденної мови Л.Вітгенштейна, міфологія буденного життя Р.Барта, теорія обміну в соціальній антропології Б.Малиновського, Дж.Фрезера, М.Мосса та ін.) та в соціологічній теорії ("оповсякденювання" реальності М.Вебера, філософія життя Г.Зіммеля, символічний інтеракціонізм Ч.Кулі та Дж.Міда, суб'єктивні світи Г.Блумера). Порівнюються концепції інтерсуб'єктивного світу А.Шюца, етнометодології Г.Гарфінкеля, соціального конструювання реальності П.Бергера та Т.Лукмана, драматургічної соціології Е.Гофмана, екзистенційної соціології Е.Тірікьяна. Соціальна феноменологія розглядається як основа якісних соціологічних досліджень.

4. Завдання (навчальні цілі):

Сформувати у студентів навички аналізу, оцінки складних суспільних явищ, процесів, з урахуванням визначення специфіки взаємовідносин здорового глузду і наукового знання.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність використовувати базові теоретичні знання, практичні навички й вміння для участі в наукових і науково-прикладних дослідженнях, аналітичній і консалтинговій діяльності (фк23)
- Здатність операціоналізувати концепти сучасних соціологічних теорій в дослідженнях суспільства (фк24)

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	фундаментальні теоретичні підходи до визначення суті соціальної реальності	Лекція, семінар, самостійна робота	Контрольна робота, опитування	10
1.2	принципи інституціоналізації та легітимації соціальної реальності, специфіку типізації повсякденної реальності в ході взаємодій;	Лекція, семінар, самостійна робота	контрольна робота, практичні завдання (кейси)	10
2.1	теоретично рефлексувати стосовно повсякденних соціальних взаємодій	Лекція, семінар, самостійна робота	контрольна робота	30
2.2	операціоналізувати концепти феноменологічної соціології в дослідженнях рутинних та екстраординарних повсякденних практик	Лекція, семінар, самостійна робота	Наукова стаття	50

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2
Програмні результати навчання (назва)				
Застосовувати базові теоретичні знання, практичні навички й вміння для участі в наукових і науково-прикладних дослідженнях, аналітичній і консалтинговій діяльності (прн29)		+	+	+
Операціоналізувати концепти сучасних соціологічних теорій в дослідженнях суспільства (прн35)	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. активна робота на семінарських заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 – 16 балів/9 балів (8 занять по 2 максимальні бали або 1 мінімальний бал кожне)

2. виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 20 балів/14 балів (2 роботи по 10 максимальних або 7 мінімальних бали за кожну)

3. Підготовка наукової публікації: РН3, РН4 – 24 балів/13 балів

- підсумкове оцінювання: письмовий іспит РН1.1, РН1.2, РН2.2 (білет містить два питання) – 40 балів (20 максимальних балів або 12 мінімальних балів за кожне питання білету). Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – 24 бали.

- умови допуску до підсумкового іспиту: для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за критично-розрахунковий мінімум – 36 балів для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне складання контрольних робіт.

7.2 Організація оцінювання:

1. активна робота на семінарських заняттях – протягом семестру

2. Кр 1 з теми 1-4, РН 1.2, РН 2.1 – після теми 4

3. Кр 2 з тем 5-7, РН 2.1, РН 2.2 – після теми 7

4. Підготовка наукової публікації, РН 1.1, РН 1.2, РН 2.1, РН 2.2 – останнє практичне заняття

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1. Вихідні теоретичні постулати соціальної феноменології.				
1	Теоретичні витoki феноменологічної соціології	2	2	12
2	Повсякденність як особлива сфера "життєвого світу"	2	2	14
	<i>Контрольна робота 1</i>		2	
2. Ключові теоретичні напрямки соціальної феноменології				
3	"Інтерсуб'єктивна соціологія" А.Шюца	2	2	14
4	Етнометодологія Г.Гарфінкеля	2	2	14
5	Драматургічна версія повсякденної реальності.	2	2	12
6	Феноменологічна соціологія знання	2	2	12
7	Соціальна реальність в екзистенціальній соціології	-	2	12
	<i>Контрольна робота 2</i>		2	
	ВСЬОГО	12	18	90

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 12 год.

Семінари – 18 год.

Самостійна робота - 90 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Berger P. The social construction of reality / P. Berger, T. Luckmann. — Garden City, N. Y. : Doubleday, 1966.
2. Garfinkel H. (ed.) Studies in Ethnomethodology. L., 1986.
3. Ritzer G., Stepnisky J. Sociological theory. Thousand Oaks, California: SAGE Publications, 2018.
4. Turner J. (ed.) Theory Building in Sociology: Assessing Theoretical Cumulation. Newbury Park: Sage, 1989.

Додаткова:

1. Berger P. On existential phenomenology and sociology (II) / P. Berger // American Sociological Review. — 1966. — 31. — P. 259–260.
2. Garfinkel H. Ethnomethodology's Program: Working out Durkheim's Aphorism. Lanham: Rowman & Littlefield, 2002.
3. Ihde D. Postphenomenology: Essays in the Postmodern Context. Evanston: Northwestern University Press, 1993
4. Moran D., Szanto Th. The Phenomenology of Sociality: Discovering the 'We', L.; N. Y.: Routledge, 2015.
5. Psathas G. Phenomenology and Sociology. Theory and Research / Psathas G. — Washington (D.C) : Center for Advanced Research in Phenomenology & University Press of America, 1989.
6. Schutz A. On Phenomenology and Social Relations. The Univ. of Chicago Press, 1970. Ch. VI, § 14. P. 294-308.
7. Turner S. P. The Social Theory of Practices: Tradition, Tacit Knowledge, and Presuppositions. Chicago: University of Chicago Press, 1994.
8. Wolff K.H. Phenomenology and sociology / Wolff K.H. // A history of sociological analysis / T. Bottomore, R. Nisbet (Eds.). — N. Y. : Basic Books, 1978. — P. 499–556.

